

खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये धान/
भरडधान्य खरेदी प्रक्रियेवर राज्यस्तरावरून
संनियत्रण करण्यासाठी भरारी पथकाची
स्थापना करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:- खरेदी-१०२०/प्र.क्र.१०४/नापु २९
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- ११ फेब्रुवारी, २०२१.

वाचा :-

शासन निर्णय क्रमांक: खरेदी - १०२०/प्र.क्र.१०४/ ना.पु.२९ दि.२९.९.२०२०

प्रस्तावना:-

पणन हंगाम २०२०-२०२१ करिता किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेखाली “विकेंद्रीत खरेदी योजना” अंतर्गत धान/भरडधान्य खरेदी संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये सुरु करण्यात आली आहे. तत्पूर्वी दि.९.९.२०२० रोजी मा.मंत्री, अनापुवग्रासंवि, यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या खरीप हंगाम पूर्व आढावा बैठकीच्या इतिवृत्तानुसार खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये धान खरेदी प्रक्रियेवर राज्यस्तरावरून संनियत्रण करण्यासाठी भरारी पथकाची स्थापना करण्याबाबत निदेश देण्यात आले आहेत. त्याचप्रमाणे संदर्भाधीन शासन निर्णयामध्ये राज्य शासनाच्या पथकास खरेदी केंद्र/ गुणवत्ता तपासणी करण्याची तरतूद आहे. यानुसार योजनेच्या परिणामकारक संनियंत्रणासाठी भरारी पथक स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक :-

संदर्भाधीन शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग हे वेळोवेळी निश्चित करतील त्यानुसार भरारी पथक स्थापन करण्यात येईल.

२) भरारी पथकाची कार्यकक्षा :-

उपरोक्त भरारी पथकाची कार्यकक्षा पुढील प्रमाणे राहिल:-

- i. खरेदी केंद्रांना भेटी देवून नियमितपणे विहीत पध्दतीने धान/भरडधान्य खरेदी होते किंवा नाही याची तपासणी करणे.
- ii. खरेदी केलेले धान/भरडधान्य केंद्र शासनाच्या विहीत विनिर्देशानुसार नसल्यास असे धान/भरडधान्य नाकारण्याचा अधिकार पथकास असेल.
- iii. नॉन एफएक्यू (Non Fair Average Quality) दर्जाचे धान्य खरेदी होण्यास जबाबदार असणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यां विरुद्ध कारवाई प्रस्तावित करणे.
- iv. खरेदी केंद्रांवर उपयोगात येत असलेला बारदाना केंद्र शासनाच्या विनिर्देशानुसार असेल याची तपासणी करणे व असे न आढळल्यास जबाबदार अधिकारी कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करणे.
- v. खरेदी केलेल्या धान्याची नोंद ऑनलाईन पध्दतीने होत असल्याची खात्री करणे.

- vi. खरेदी प्रक्रियेत ऑनलाईन ७/१२ उपयोगात येतो किंवा नाही याची तपासणी करणे.
- vii. संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकाऱ्यांनी त्या जिल्ह्यासाठी निश्चित करून दिलेल्या मर्यादेनुसारच धान्याची खरेदी होत असल्याची तपासणी करणे.
- viii. अभिकर्ता संस्थांची तसेच शासनाची व आवश्यकतेनुसार भाड्याने घेण्यात आलेली गोदामे केंद्र शासनाच्या विहित निकषानुसार असल्याची तपासणी करणे.
- ix. ज्या गिरण्यांशी अभिकर्ता संस्थांनी धान भरडाईसाठी करारनामे केले आहेत त्या गिरण्यांची तपासणी करणे.
- x. भरडाई होवुन तयार झालेला तांदूळ शासनाच्या विहित नियमाप्रमाणे लक्ष निर्धारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेमध्ये वितरीत होत असल्याबाबत खात्री करणे.
- xi. वाहतूक व्यवस्थेत तांदळाची अफरातफर झालेल्या माहिती/तक्रारीवरून चौकशी करणे.
- xii. भरडाईसाठी निवडलेली मिल योग्य गुणवत्तेचा CMR उपलब्ध करून देते किंवा कसे, मिल अस्तित्वात आहे का ? योग्य प्रमाणात वीजेचा वापर व त्या अनुषंगाने तपासणी करणे.

३) **भरारी पथकाच्या दौऱ्याबाबत क्षेत्रिय स्तरावरील अधिकाऱ्यांच्या जबाबदाऱ्या:-**

- i. भरारी पथकाने केलेल्या शिफारशीनुसार कार्यवाही करून त्याबाबत अहवाल तात्काळ शासनास सादर करणे.
- ii. भरारी पथकाने केलेल्या तपासणीत गुन्हा दाखल करणे आवश्यक आहे, अशा प्रकरणात जिल्हा स्तरावरील अधिकारी गुन्हा दाखल करतील.
- iii. क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांनी भरारी पथकास दौऱ्यावेळी तपाणीसाठी संपूर्ण सहकार्य करणे बंधनकारक राहिल.

वरील शासन परिपत्रक, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२१०२१११३०७१५४२०६ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(निशा ज. गारोळे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) उपआयुक्त (पुरवठा), सर्व विभाग.

- २) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, कनमुर हाऊस, मुंबई-४०० ००१.
- ३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या., आदिवासी विकास भवन, जुना आग्रा रोड, नाशिक - ४२२ ००१.
- ४) जिल्हाधिकारी, सर्व
- ५) सर व्यवस्थापक (महाराष्ट्र), भारतीय अन्न महामंडळ, ५ वा माळा, दत्तपाडा रोड, राजेंद्र नगर, बोरीवली (पूर्व), मुंबई-४०००६६
- ६) वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा मुंबई.
- ७) पुरवठा आयुक्त कार्यालय, मुंबई
- ८) जिल्हा पुरवठा अधिकारी, सर्व.
- ९) सहायक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, सर्व.

प्रत,

१. मा.मंत्री, अनापुवग्रासंवि, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.राज्यमंत्री, अनापुवग्रासंवि, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.